

Language Czech

Text

V Českosaském Švýcarsku se vyskytují jak horské, tak teplomilné druhy bezobratlých živočichů, patří k nim různé druhy včel na specifické podmínky, například spiličtí. Nejčastěji prozkoumanou skupinou bezobratlých je hmyz, zvláště některé čeledi brouků.

HMYZ

Brouci

Stáevlákovitá

Na písčitéch pánvích a vřesovištích je vzácná **stáevlák lesklý** (*Carabus nitens*). V zchátralých bukových porostech je možná spatřit **stáevlák nepravdělný** (*Carabus irregularis*). V inverzních kašpovkách Kamenice je vzácná stáevlák *Carabus problematicus*. Na teplém otevřeném stanovišti je včel zřídka mizející západoevropský **stáevlák zlatý** (*Carabus auratus*), na rašeliništích a vřesovištích je **stáevlák polní** (*Carabus arvensis*) a vzácná eurokavkazská druh *Pterostichus quadriveolatus*. V údolí řeky Labe byl nalezen i vzácný *Dyschirius intermedius*.

Střevlík zlatolesklý. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

Tesaříkovitá

V oblasti byl prokázán vskyt 108 druhů tesaříků (Cerambycidae). K zajímavostem patří druhy obvyklé horské oblasti a pirozené jehličnaté lesy, které se v Československu a v carsku vyskytují v inverzních polohách v místech pirozeného vskytu smrku, jako například **tesařík pasekovský** (*Pachyta lamed*), **tesařík čtyřskvrnný** (*Pachyta quadrimaculata*) a především vzácný tesařík *Acmaeops septentrionis*, který je na ohněm poškozených suchých stromech. V borových lesích se velmi vzácně vyskytuje **tesařík zavalitý** (*Ergates faber*). Vskyt **tesaříka alpského** (*Rosalia alpina*) se v současnosti nepodařilo prokázat, i když z minulosti je z tohoto území uváděno několik údajů.

Tesařák ětyářskvrnný. Foto: archiv Správy NPÁ

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

Kovařákovitě

V zachovalých lesích v chladných inverzních roklích ě je horský druh kovařák *Sericus subaeneus*. V chladných lokalitách na vlhkých paloučích ě je eurosibiřský druh *Aplotarsus incanus*. Na volných lokalitách s pšářitým podkladem a na vřesovištích ě je palearktický *Cardiophorus asellus*. K teplomilným druhům obě vajácům květnatě buřiny na ědiřových vrších patř *Pseudanostirus globicollis*. V ězemě ě je i nř; nejvřtř kovařák *Stenagostus rufus*, kterě je zde vřzř; na borově lesy.

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

Ostatně ěledi boruk

Velmi pořetně jsou v ězemě zastoupeni **nosatcovitě** (*Curculionidae*) a **mandelinkovitě** (*Chrysomelidae*) brouci. K velmi významným patř převř; ty druhy, kterě obvykle ěijě ve vř;ř;ch polohř;ch, kde to zde se vyskytř; i ve velmi nřzkých nadmořských vř;ř;ch v ězkých ědolř;ch vodňch tokř;. Zde se tyto druhy udrřely od konce doby ledově vzhledem k podobně chladnému klimatu, jako je klima horské (tzv. **glaciř;lně relikt**).

K významným indikař;ním druhům, kterě jednoznaně doklř;dajě kontinř;lnost, tj. stř;lost a př;irozenost lesa na daně lokalitě, patř převř; bezkř;dlř; zř;stupci nosatcovř;ch, jednak rodu *Acalles* (*A. camelus* a *A. commutatus*) a druh *Echinodera hypocrita*. K nejvřznamnějř; nř;lezř; patř nedř;vně objeveně vř;cněho horského druhu nosatce karpatského př;vodu *Plinthus tischeri*, kterě zde ě je na nejř;padnějř; zjř;tř;ním bodu svěho př;irozeněho rozř;ř;eně, a to pouze v nejstudenějř;ch inverzních ědolř;ch.

Na přřhodněch lokalitách s pšářitým podkladem ě je jako velř; rarita **chrobř;k ěerně** (*Typhaeus typhoeus*). Okolě Hř;enska př;edstavuje jeho jedinou lokalitu v ř;ř;ci celě ěeskě republiky!

Chrobák ěrn½. Foto: Věclav Sojka

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

Mot½li

Na ězemě ěskosaskěho Ā v½carska bylo prokězěno věce ne¾ 1000 druhĚ mot½lĚ. K chladnomiln½m horsk½m a podhorsk½m druhĚm patĚ napĚ. **hrotnĀĀdlec kapradinov½** (*Hepialus fusconebulosus*), **drobnĀĀek Stigmella myrtillella** Āi **chrostĀkovnĀk** *Micropterix osthelderi*, jeho¾ nĀlez u Dolskěho ml½na byl vĚbec prvnĀm nĀlezem v ěchěch!. V raĀelinn½ch borech Ā Ā¾ije Āada druhĚ, kterě jsou sv½m v½vojem vězěny na rojovnĀk bahennĀ, napĚ. **drobnĀĀek Stigmella lediella**, **podkoprĀek Lyonetia ledi** Āi **pouzdrovnĀek Coleophora ledi**.

BĀĬsek ovocn½. Foto: ZdenĀk Patzelt

K dalĀm v½znamn½m druhĚm patĚ vzěcn½ **hnĀdĀsek chrastavcov½** (*Euphydryas aurinia*) Ā¾ijĀĀ na vlhĀch loukěch, nehojn½ **otakĀrek fenyklov½** (*Papilio machaon*), v ěchěch velmi vzěcn½ **soumraĀnĀk ěernoĀdĀ½** (*Heteropterus morpheus*) Āi **bĀĬsek ovocn½** (*Aporia crataegi*).

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

RovnokĀĀdĬ

V jeskyních a útočiších byl jako velká rarita objeven **konák jeskynná** *Troglophilus neglectus*. Nálezy v CHKO Labská pískovce představují vůbec první údaje v rámci střední Evropy, neboť tento druh byl dosud znám pouze z jižní části Rakouska a Balkánského poloostrova. Na úředních vyvěštinách již lze vidět horská **bezkařádlá kobylika** *Pholidoptera aptera bohémica*, jejíž výskyt na NP Jeská a v carsko je jedinou současnou lokalitou na území České republiky. Opakovaně byl na několika místech prokázán výskyt **kobyliky smrkové** (*Barbitistes constrictus*), která se vyskytuje pouze v jehličnatých lesích.

Konák Jeskynná. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA ÚVOD](#)

Vědky

Dosud byl v Českosaském carsku prokázán výskyt 45 druhů vědek. Na zdejších územích se může setkat jak s druhy vzácnými na tekoucí vody, například **motálici lesklou** (*Calopteryx splendens*), vzácnou **klánatkou rohatou** (*Ophiogomphus cecilia*) či **páiskovcem kroužkovánem** a **p. dvozubem** (*Cordulegaster boltoni* a *C. bidentatus*), tak i s druhy vzácnými na kyselé vody rašeliništného charakteru, například **vědkou úžrkovanou** (*Leucorrhinia dubia*), **vědkou jasnokvrnnou** (*L. pectoralis*), **úždlem sátinovým** (*Aeschna juncea*), **vědkou tmavou** (*Sympetrum danae*) a také **vědkou podhorní** (*S. pedemontanum*). Stojaté vodní plochy s porosty vodních rostlin jsou osídleny **úždlem královským** (*Anax imperator*) či **úždlem rudookem** (*Erythromma najas*).

Řidá©lko rumá©nná©. Foto: VÁ©clav Sojka

[ZPÁ©T NA Á©VOD](#)

Ostatná zajÁ©mavÁ© druhy hmyzu

SlunnÁ© mÁ©sta na okrajÁ©ch lesa vyhledÁ©vÁ© vzÁ©cnÁ© **cikÁ©da chlumnÁ©** (*Cicadetta montana*). Na skalnÁ©ch ploÁ©inÁ©ch, stolovÁ©ch horÁ©ch, ale i v kaÁ©onu Labe Á©ije **mravenec horskÁ©** (*Manica rubida*). VÁ©skyt v takto nÁ©zkÁ©ch nadmoÁ©skÁ©ch vÁ©Á©kÁ©ch je jev u tohoto druhu jinde v EvropÁ© nezjiÁ©tÁ©nÁ©. Z Á©zemÁ© pochÁ©zÁ© i novÁ© druh pro vÁ©du - **kvÁ©tilka** *Phorbia kulai*.

V jemnÁ©m pÁ©sku na Á©pati vÁ©slunnÁ©ch skal a pÁ©evisÁ© lze Á©asto pozorovat nÁ©levkovitÁ© Á©tvary, kterÁ© jsou dÁ©lem larev **mravkolva bÁ©Á©nÁ©ho** (*Myrmeleon formicarius*) a kterÁ© jim slouÁ© k lovu koÁ©isti, pÁ©edevÁ©m mravencÁ©.

Nálevkovitá jamky vytvořená larvami mravkolvá. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

OSTATNĚ BEZOBRATLĚ

Pavoukovci a koráři

V oblasti se vyskytuje řada zajímavých druhů pavouků, například druh **sláňák suchomilný** *Arctosa figurata*. Nápadně je **kářiájk pruhovaný** (*Argiope bruennichi*) obvykle vlhké slunné louky a místa zarostlé vyššími bylinami a travinami. Do roku 1991 byl znám jen z nejjižnějších částí Moravy a Slovenska. Ze stepních pavouků zde můžeme potkat některé druhy **sláňáků**, zvláště pestře zbarvené druhy rodu *Alopecosa*. Ve vlhkých jeskyních a pod páskovcovými pavěvisy se hojně vyskytuje pavouk **meta temnotná** (*Meta menardi*).

Meta temnostná. Foto: Zdeněk Patzelt

V periodických tůňkách se můžeme setkat s kriticky ohroženým korájem **listonohem letním** (*Triops cancriformis*). V teoucí vodě obývá rovněž kriticky ohrožený **rak říční** (*Astacus astacus*).

Rak říční. Foto: Zdeněk Patzelt

Májkáci

Také mezi májkáci najdeme několik zajímavých druhů, například subatlantský druh slimáka *Arion intermedius*, u něhož nalezneme v Edmundově soutěsce u Háenska představoval vůbec první lokalitu v těchto! Na území ovšem je vzácný subatlantský **závornatka černavý** (*Clausilia bidentata*).

Á½Á¾aly

K zajiřmav½m druh½m patř např. horsk½; Á¾Á¾ala *Octodrilus argoviensis* vyskytují se v chladn½ch řdol½ch podřl řřřek. Dosud byl tento druh znřim pouze z horsk½ch poloh Krkonoř; a ř umavy. Aporectodea icterica a A. limicola patř k druh½m s atlantsk½m typem rozřřenř.

[ZPřT NA řVOD](#)

- 7330 zobrazenř

Sekce webu

[Přřroda](#)

Source URL: <https://www.npcs.cz/bezobratli>